

No són drets sense deure. No són drets sense deure. Els drets individuals són imprescriptibles. Inalienables i intransmissibles. Legislar la Llibertat baix pretext de garantir-la, és cometre atentat contra ella. La Llibertat propia acaba allí on comença la llibertat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. L'embruït milionari que baix pretext de mentida moralitat i a la sombra de les riqueses mal adquirides persegueix i qui critica sos vici i la societat qu'els consents, és un dels seus més envillits, degradats i despreciables de la Naturalesa. o

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

LA TRAMONTANA defensa els principis liberals més avançats, sense mixtificaciones ni atencions de cap mena, tant si es ven perseguida per hipòtesis forasans, com si s'usa l'oposició de la gran vertutament honrada i digna. La TRAMONTANA es publica defensa sempre al més avensat contra el més reaccionari, i solida la necessitat d'una gran reforma social que transformi el mode de ser del productiu, any supeditat al capitalisme. La TRAMONTANA no està aliada a cap partit, manté els interessos comuns de la llibertat sense compromisos ni preocupacions de mena.

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya. 1 pesseta trimestre. — Estranger. 3
Les suscripcions es pagan per anticipet

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA

Pels pagos s'admeten llibranças del Giro Mútuo, lletres de facil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten llibranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 cèntims.—90 exemplars, 1 p. Surt a lliure puntualment cada diumenge

NOTAS CARACTERÍSTICAS DELS SUCCESOS DE DIUMENJE

Un comerciant de bona fe.

Interès de l'autoritat pel bello sexo.

Funció improvisada.

Ball a tota orquesta.

Saynete infernal.

LA JORNADA DEL DIUMENGE

Una part brillant i un'altra vergonyosa. Tal és el resum qu'en pocs paraules pod ferse de la jornada del darrer diumenge, amb motiu del meeting escolar qu'es celebrà en el Teatre Calvo-Vico.

La gent liberal de totes gradacions qu'acudí a la reunió disposada a tot pera impedir qu'els carlins ni cap mena d'absolutista pogués pertubar ni evitar aquell acte, fou un espectacle grandíol, digue, imponent, hermosíssim. D'ensà del cèlebre rosari de la aurora de la Mercè que no s'havia vist a Barcelona, una explosió tant magnífica del sentiment liberal.

Ben prop de tres mil personas hi hauria al teatre, puig tot ell estava ple com un ou. No hi faltaven tampoc alguns carlunds, no molts, disposats, si pintava, a promoure algun esbalt; mes tal era l'energia am que l'immensa majoria de l'auditori increpava i es disposava a reprimir el més petit destorb, qu'els qu'anaren allí am pretensions d'escàndol tingueren de renunciar generosament a exercir d'escandalosos, y si us plau per fora van findre de guardar ordre.

Els discursos dels estudiants resultaren notablement energics y avansats, sobressurtint el del Sr. Hurtado, que parlà el primer, y el del Sr. Corominas, president, al resumir.

Y quan al sortir tothom es congratulava de la solemnitat de l'acte y entre bromes de mil gèneros es comentava la brusca dels provocadors de l'escàndol del diumenge anterior, va venir la segona part, sobradament llastimosa y que no pod haver donat gust més qu'als absolutistes que no tingueren valor pera destorbar la primera.

Degut, segons lo que per notícies oficials ha dit la majoria de la premsa diària, a un altercat entre un individu del públic y un sargento de la guardia civil, sonà un tiro, y altres, y altres, y sobrevingueren corredissas, sustos, cargas de caballeria y cops de sabre dels polissos, resultant alguns ferits y fentse algunes detencions de presunts culpables en el meteix llog dels successos, y detentintse pocas horas després en son propi domicili als nostros particulars amigs y companys el matrimoni Anton Gurri y Teresa Claramunt.

Havem ja calificat aquesta darrera part de la jornada y no ens dolen prenas pera repetirho: fou la vergonya del dia, y el provocador d'ella, siga qui vulga y es diga com vulga, no ha fet res més que fer el caldo gras als absolutistas, únics que poden alegrarse d'aquella salvatjada. Mes si resulta clar, claríssim, lo abominable de l'acte, ja es cosa molt més tèrbola el determinar qui fou el verdader provocador, y molt més en aquest temps en que la llibertat d'imprensa es un sarcasme tractantse de LA TRAMONTANA, que per qualsevulga opinió emesa que no quadri als influents o poderosos, ja es veu denunciada y perseguida.

La majoria de la premsa diària, fins la qu'es diu liberal, com si obheis a una consigna, carrega el mort Jel fet als anarquistas, que ja han passat a ser avuy el burro dels cops de totes las qüestions, y sembla que posi particular empenyo en senyalar com a causants del conflicte, encar que no més fos indirectament, al matrimoni Gurri-Claramunt.

Per lo que toca al primer, nosaltros, junt amb altres amigs, alguns per cert que res tenen d'anarquistas, som testimonis d'exceptional importancia. Abans de comensarse el meeting, anant el director d'aquet periòdic amb un seu parent cap al Calvo-Vico, toparen am l'amig Gurri, que es junt amb ells, y els tres junts entraren a las taulas, saludaren a la Comissió organitzadora dels estudiants, en la que tenien algun amic, parlaren sobre las probabilitats de qu'els carlins no s'atrevirian a venir a pertubar aquell acte per lo qu'en podrien sortir escarmentats, y el meteix delegat del Governador civil Sr. de Juan, parlà sobre aixó meteix amb el director d'aquet periòdic assegurant que la autoritat també estava allí disposada a fer qu'es respectés el dret dels liberals.

Després d'aixó y comentant ja a omplirse el teatre, passaren els tres aludits Gurri, Llunas y el parent d'aquet darrer, a seure costat per costat a las butacas-circulars de la esquerra de la presidencia, darrera els palcos y al mitj del teatre a poca diferencia, ahont s'estigué en Gurri tot el meeting, fent com quasi tothom,

escoltant am molt gust y vigilant que cap absolutista intrestés pertubar l'ordre.

Acabat el meeting tornaren els tres amigs al escenari, felicitaren a algun dels oradors y al president, y sortiren dels últims del teatre per la porta de las taulas que dona al carrer de Lauria, dirigintse a la Granvia, ahont hi havia gran gentada formada per la qu'havia sortit del teatre, la que, segons diuen, havia quedat fora per no cabrehi, y la que sempre es passeja per aquell punt una festa al mitj dia. Estant a la acera en aquell xanfra entre l'adroguer y una taverna que hi hà allí, de cap al mitj de la Granvia vingué la Teresa Claramunt, reunintse am son marit, y pocs moments després, sent la Claramunt a la acera del carrer de Lauria prop del xanfra de la Granvia y sense qu'encara hagués passat res absolutament, a lo menos que s'hagués pogut conèixe desde allí, que pogués alterar l'ordre públic, sonà el primer tiro cap al mitj del carrer de la Granvia, potser a mes d'un centenar de passos de distancia, que per la gent que hi havia entremitj en representava molta, y desseguida sortiren a relluir els sabres dels polissos, amenantos o pegant a tort y a dret, prohibintse l'espectacle de las carceras y las cargas al temps qu'es sentian altres varios tiros en diferents direccions, fins a cosa d'una vintena.

Al sonar el primer tiro, tot aquell grup d'amigs ó companys tiraren carrer de Lauria avall, ficantse uns per las escalas y altres no parant fins a la plassa de Junqueras. Allí es perdé per un moment el director d'aquet periòdic de sos dos companys d'aquell mati; mes sent al pont de fusta del carrer de Caspe arribà desseguit darrera d'ell el matrimoni Gurri-Claramunt, y junts altra vegada anaren cap al passeig de Gracia pel carrer de Caspe, y allí agafaren tots el tranvia per anar a dinar, uns el de Gracia y l'altre el de circumvalació.

Aixó és lo que pel nostros honor y la nostra conciencia podèm assegurar del matrimoni Gurri-Claramunt, que, qui digui lo contrari falta a la veritat.

Respecte als altres detinguts, no sabèm res vist pels nostros ulls, y de consegüent res podèm assegurar-ne ni en pro ni en contra.

Després de lo qu'acabem de ressenyar, toca ara fer las oportunas consideracions.

Per què han sigut detinguts en son domicili Teresa Claramunt y Anton Gurri? Segons el parte oficial de la policia y del qual s'ha feteco la premsa diària al donar las notícies del fet, la detenció dels citats marit y muller fou motivada per haver ella arengat a las masses excitantlas a... no se sab què. Doncs fins acceptant per un moment aquesta versió oficial policiesca, ¿per què no fou detinguda quan excitava? Quina policia es aquesta que deixa que a sas barbas es cometi un delict, sens dirhi res, tan sols per tindre el gust després de anar al domicili del delinqüent a donarli un susto y a endursen la demés familia? Si la Claramunt hagués excitat a la comissió de qualsevulga delict, es ben segur que se l'hauria detingut a l'acte, puig l'aparatge de foras desplegat el diumenge a Calvo-Vico y per sos voltants, feyan del tot impossible que pogués passar res sense que l'autoritat n'hagués hagut esment. La Claramunt, doncs, si es que algo va dir per allí fora, no podia per menos de ser de caracter tant perfectament legal, que ni la policia ni ningú d'autoritat, no tant sols no intente detenir-la, sino ni tant sols amonestarla. Segons las nostras notícies, tot lo que digué la Claramunt es referia a queixarse de que no se li hagués permès entrar al meeting, puix fou negada l'entrada a las dónas pels delegats del senyor Governador (a pesar de lo qual n'hi vegerem alguna dintre), y sobre aixó, e's drets de la dóna y la intenció dels carlins de destorbar aquella reunió, parlant amigablement entre algun grup dels formats a l'ora, no podia per cap concepte constituir provocació a res que fos punible, de lo qual, repètim, n'es bona prova que la policia ni totes las numerosas foras que per allí hi havia li diguessin res.

Y qu'en dirèm ara de la detenció del seu marit? Havèm probat com tot el mati estigué dins del teatre, que surti dels darrers, que casi al moment es topà am la seva dóna, y desseguit es disposaren a anar a casa quan sonà el primer tiro y s'oferí l'espectacle poc edificant que tots presenciarem. Està pres, doncs, el

Gurri, no més que per ser el marit de la seva dona? Aixís ho sembla, y confiem qu'els tribunals qu'entenguin en la causa, siguin quins vulguin, no tardaran a demostrarho.

¿Què ha fet, doncs, possible la detenció d'aquet matrimoni fora del llog dels successos? Aquí està l'intrínseca de la qüestió. No ja segons el nostros parer, sino segons el de quasi tothom qu'es trobava allí ahont es desenrotllaren els fets y fins part d'aquesta premta qu'aquesta vegada ha obrat tant a la lleugera donant notícies proporcionadas per la policia sense cuydar d'averiguarlas, els encarregats allí de mantindre l'ordre, no es distingiren pas per sa prudencia ni per son tacte al comensar el conflicte, sino que, per el contrari, l'agravaren fentli pendre unas proporcions que no tenia. Pocas vegadas l'autoritat y la policia es trobarà amb un públic com el de diumenge, tant disposat a ajudarla contra tota mena de pertubadors, ja que no més qu'als absolutistas podia convenir qu'allí s'alterés l'ordre. ¿Va aprofitarse d'aquesta circumstancia favorable la policia al comensar el conflicte? Nosaltros creyem que no. Si algú delinqüent amenantos a la guardia civil, feya bé en detenirlo; si algú treya ó disparava armas, cumpria son deber apoderantse. Mes ni en un ni en altres cas, devia acudir a lo que va fer de bonas a primeras: a desevaynar sabres, a empuñar revòlvers y a embestir a la pacífica e indefensa multitud, que fou lo que provocà el verdader conflicte y donà color de moti a lo que no podia ser més que l'exabrupte d'algun insensat, y contra el qual estava més interessat el públic que l'autoritat meteix.

Are bé: una vegada pel poc tacte, per la poca serenitat de la policia, s'havia convertit en conflicte lo que no devia haver passat d'un fet aislat, precisava justificar la conducta dels que deixaren ó feren pendre proporcions al conflicte, y com de costum en semblants cassos, es pensà en un complot, en excitacions, en els eters pertubadors de l'ordre públic, en els enemics de la propietat y de la familia, etc., y ningú més a propòsit qu'els anarquistas pera descarregar garrotada de cego y fer de cap de turc de la qüestió, matant dos pardals d'un sol tret am la justificació del conflicte y buscant en la sofocació d'ell alguna recompensa per l'activitat e inteligencia desplegadas. Y sols llavors es recordaren dels discursos de la Claramunt y de las grrraans excitacions a las masses. Els detinguts al llog dels successos, eran ó es deyan anarquistas, però era gent desconeguda, *peix menut*, com se sol dir, y no donarian pou importancia al servey. Precisava pescar algun *jeje*, que diuen ells, y resultant aquet del gènero femeni, doble importancia. Y tocà el torn a la Claramunt, com podia haver-nos tocat a nosaltros ó a qualsevulga altre...

Esperèm ara tranquils, però asseguts, qu'els tribunals vindran a confirmar lo que acabem de dir.

Abans de tancar aquest article no podèm per menos de fer unas quantas consideracions, de gènero distint de las fetas fins aquí.

En las notícies del fet donadas per la premsa diària, y presas, segons diuen, d'informacions oficials, no es pod treure en clar qui fou que disparà el primer tiro y quins foren els que tiraren la major part dels demés. Sols es lleigés an els diaris qu'havem vist: *entonces sonó un tiro, de dicho grupo salió un tiro, y entonces sonó un disparo*, etc., és a dir, que ningú sab qui fou el primer que disparà, y, per lo tant, el verdader promovedor del conflicte.

Nosaltros havèm sentit dir alguna cosa d'aquet primer disparo, mes ja ens guardarem de transmetreure a las nostras columnas, perquè si ho fessin aixís estèm segurs de que la bala que no tocà a ningú (si és que bala d'ua aquell tiro) ens feriria a nosaltros de retop.

Sols si dirèm que faràn un gran servey al públic liberal els tribunals que logrin esbrinar, però de debó, lo que passà el darrer diumenge, perquè allí hi ha alguna cosa estranya, algo amatagat que convindria molt descubrir y temem que quedí en la sombra, com tantas vegadas succeheix amb assumptos que am l'ordre públic es relacionan.

Y, per acabar, copièm un tros del primer diari que sortí després dels successos, *El Cronista*, diari de la nit, qu'en un escrit titulat *Al señor Gobernador*, inserta els següents párrafos:

«En bona hora que esa policia secreta y pública estavie prevenida en el lugar que se designara, mas no haciendo barricadas de su investidura, ni ofensa de lo que debiera constituir su tacto policiaco, porque no han sido los estudiantes los que han motivado el conflicto, ni esos socialistas y anarquistas que turban el sueño de la primera autoridad civil de Barcelona, sino la autoridad misma, según de público se dice, el exceso de mando, la extrajudicialidad de facultades.»

«El meeting estaba concurrido: fuera habia tanta o más gente que dentro del teatro, y la impaciencia de esta última por conocer lo que dentro se discutía fué causa de que en los primeros momentos se produjera, poca, poquísima confusión.»

«La gente habia salido ya del meeting, se retiraba á sus quehaceres, algunos de los individuos que estaban fuera del teatro, escuchaban en grupo la narración que les hacía el que dentro del meeting estuvo, y como esto distraídos, no escucharon las intimidaciones que la fuerza pública les hiciera para disolverse. Sonó un tiro; las personas á quienes hemos preguntado, por hallarse cerca del lugar del suceso, aseguran que no fué estudiante, socialista, ni anarquista, quien le disparara. El gobernador civil de la provincia debe averiguar quien fué el autor de bajar semiente.»

«Sonar el tiro y escucharse un prolongado griterio de *¡no asesinos!*, fué cosa de un momento.»

«El grito de *¡no asesinos!* parecía obedecer á una consigna. La gente se precipitó á la desbandada: dos policas resultaron heridos en brazo y pierna respectivamente, aunque, por fortuna, la bala pasó rozando no más, y como siempre ocurre, por los miembros de dichos policas.»

«Conste, señor Gobernador, que si las cruces, encomiendas, etc., estuvieran al alcance de nuestra mano, ni V. E., ni ninguno de sus policas, habia de ostentar por este hecho de hoy titulo alguno de agradecimiento.»

TRIST RECORD

Avuy fa un any que s'aixecà el patibul à Jerez, agarratantsi quatre personas.

Las dugas, acusadas d'haver donat mort à un seu semblant, sufriren la cruel pena del Talió.

Els altres dos agarrats, acusats res més que de sublevarse contra els poders constituïts, cosa qu'ha fet quasi tota la gent que llavors ocupava y que ara ocupan aquet poder, fou sa ignominiosa mort cosa mes horrible, lliuó mes profusa per analisar com s'exerceix la justicia dintre la societat en que vivim.

Els fets de Jerez són encare una incògnita per l'història. Lo de las bombas del Congrés de Madrid, afortunadament s'ha vist clar. Lo del Maig del 91 à Barcelona, lo de las bombas de las clavegueras de Cadiz, la conspiració del carrer de la Fresa de Madrid y moltas altres *hassanyas* d'aquet dubtós calibre, creyem que tindriam d'ensenyar molta tàctica als partits avançats pera no caure en paranys preparats pels seus enemics ó per qui en tals contèxteixmens espera contrare mèrits pera ascendir en sa carrera.

Al senyalar la luctuosa fetxa del 10 de Febrer de 1892, dediquem un record à Zaruuela y à Lamela, que pagaren am la vida son amor à unas ideas altament altruistas y humanitarias.

CAROTAS

—Dés la guard! Una carota?
—Sí, senyor; de qué la vol?
de llargandaix? de mussol?
de pantera ó de marmota?
—Si vol que li sigui franc,
ni ho sé: la vull ben estranya.
—Estranya? Doncs de castanya.
Si no castanya, de cranc.
En ting un surtit variat:
Veurà, las hi ensenyaré,
y aixís, veyentlas, vostè
dirà quina li ha agradat.
—Comensat! Aquí en té una.
—Dimontri, qu'és singular?
—Amb aquesta es pod' tapar
fins la cara de la llana.
—Y es una *¡Julia!* Ay carat!
—Aquet model és nou d'art.
Són per segons quina cara.
Las té de pous i de malvat.
—Oh! Y aquesta? Es colossal:
porta florón y plumero.
Deu representà un bombero.
—No, senyor, no: un general.
—No, no, no. Es de molt pes,
y, la vristat, no m'agrada.
—Y aquesta?
—Mala negada!
Qu'és això?
—No sab lo qu'és?
—No, senyor.
—Si qu'és estrany!
No veu la boina? Un caril.
—Doncs, miri, volia dir:
que semblava un cap cigrany.
—Vegi aquesta.
—Què hi té al nas?
No em soca de cap manera:
si sembla una calavera!
No, no, no m'agrada pas.

—Doncs, miri: em creu, si vol,
pro li asseguro desd'ara
que si la deya à la cara
faria riure, pro molt.
—Vostè dirà el què voldrà,
pro à mi ningú em talla el pelo.
—Doncs miri: el seu model
és un *polio* Antiquet?
—Aquí en té una altra: és molt curra:
—D'això en diu curra? Dimontri!
—Sí, senyor, ho és, sí, molt! —Perdoni!
Pro qu'és això? Burro ó burra?
—Es un burro; pro és precís
entendre el significat.
No el sab, volia?
—No.
—Carat!
Miri.
—Qu'és això? Una cirra?
—Home! Vaya un acudit!
—Veu això?
—Ah, sí; el seu dit.
—Y lo que toco?
—La mitra.
—Tingui: un tipu ben farrenyo.
—Si qu'ho és, repanyalad!
Porta ulleres; no m'agrada.
—Bé: las porta porque és guanyo.
—Es guanyo?
—Sí.
—Malament!
—Ah! Li ting de di' una cosa
qui aquesta carota es posa.
el xula tota la gent.
—Aquí en té una de clown;
pro li dig, si vol comprarla,
té de sapguer portaria:
—Vol dir que no en sab tothom?
—No, senyor.
—No? Cosa rara!
—Veu: vostè ja no ho sabia,
cambia de fesomia
sempre que gira la cara.
—Ca! Voste em vol enganyar.
—Home... això fora sensible.
—Bé, pro dignist: és possible?
—No, senyor, és... no, senyor, és...
Veu: aquesta és popular.
—Popular? Qu'és l'Y-era-bò?
—No, senyor: és un senyó...
poda? no em sabré explicar.
Es un senyor liberal.
—Liberal?
—Sí, senyor. —*¡Basta!*

Ja sé qui és: en Sagasta
veig que du un tupo molt alt.
Bueno, bueno: veig qu'al li
ni que me las mirés totas,
haveroti tantas carotas,
no en trobarem cap per mi.
Disponem per la molística.
—Home, ja está dispensat.
—Allí en veig una, carat!
Aveure:
—Aquella? Es de bestia.
—No, aquella.
—La del nas tort?
—No, senyor: la de la verra.
—Home! D'això s'emamora?
—Sí, senyor: d'això, d' un mort.
Y no ho cregui pas bunyol,
que si s'ho creu s'errará.
—Y de qu'és d'afressar?
—De que, diu? Doncs... d'Espanyol.

DOMINGO BARTINA

El dissapte derrer va celebrarse en aquesta Audiencia la primera vista en judici oral devant de jurats d'una causa per delictes d'impremta.

Era el processat nostra amiga la escriptora Angels López de Ayala, perseguida per un article publicat en *La Nueva Corría* titulat *Corte-mos la gangrena*.

Després de l'acusació y la defensa haver fet sos informes, resumí el president y feu la pregunta al Jurat de si Angels López de Ayala era culpable d'haver escrit y publicat aquell article en *La Nueva Corría*, refusant la defensa aquella forma de pregunta, proposant qu'és fes al Jurat la de si la processada «era culpable de haver fet excitacions contra la forma de govern amla publicació d'aquell article.»

Refusada aquesta per la presència, la defensa interposà l'oportuna protesta pels efectes del recurs de casació per quebrantament de forma, y es retirà el Jurat à deliberar, tornant am la resposta NO à la pregunta feta, per lo qual fou dictada seguidament sentència absolutoria.

No podiam ni podèm esperar menos del Jurat, en la lliberal Barcelona, en totas las qüestions d'impremta qu'és sometin à sa deliberació, y per tal resultat tenim d'alegrarnos els periodistas avensats.

Altros dos incidents hi hagué en aquesta vista qu'ens cridaren la atenció recordant lo passat fa poc al nostre amic Sr. Salas Anton am motiu d'un jurament que ja recordarà nostros lectors.

El president del tribunal à que fem referencia, Sr. Garcia Domenech, no exigí à cap dels jurats que jurassin agenollats, sino drets, y un testimoni que va dir que no podia jurar per Déu perquè ell no creya en Déu, li permeté jurar per sa conciencia, donant provas d'aplau-dible tolerancia, cosa que no degué agradar al Sr. Fiscal, per quant al dirli si volia interrogar à aquell testimoni, contestà am veu aspre:

—Yo no pregunto à un testigo que no cree en Dios.

Nostros felicitem à nostra amiga, y als seus defensors per la absolució obtinguda, y destajriam que la fiscalia sapigués mirarse al mirall del Jurat abans de fer las denuncias.

La premsa diaria local, am motiu dels successos del diumenge passat, y ha portat de lo més indigne, salvo alguna excepció, reduida potser no més que à *El Cronista*, que s'ha enterat de debò y ha posat las cosas en son llog.

Els demás s'han contentat donant curs als partes oficials ó à las noticias proporcionadas per la policia, y *pax robis*.

Ja ho veu: com qu'és tractava de carregar el mort al anarquisme, què s'els importava an ells?

Yaya una premsa més... *burgesa* que tenim en quasi tots els diaris de Barcelona!

Entre els agafats el diumenge al llog dels successos figura un tal Gassó, que ningú el coneix com anarquista ni com home de cap idea y que no li trobarem cap arma, eyna, ni res demunt qu'el pogués comprometre y contra el qual fins tota la premsa ha dit que no hi han acusacions.

—Y doncs per qué se l'ha agafat?—dirán vestès.

—Ja veurán: tot té la seva rahó,—dirém nosaltros.—L'home conta que sortia d'un orinador al comensar la gresca, y com anava encare cordantse el b' tons de la...

—No parlis més: la policia degué pensar-se qu'anava am la pistola à la mà, y...

—Entesos: l'agafaren per sublevat am las armas à la mà.

Ja tindrà bona sort de que no el fusellin per *derrera*, com à traïdor...

Y am las meteixes armes qu'ell usava.

S'ens ha dit que l'autoritat judicial no està conforme en qu'els presots de diumenge corresponguin à la jurisdicció militar, y à consequencia d'això poder s'entauli un recurs de competencia pera desclairarlo.

Tot això està molt bé.

Però entretant van passant dias, setmanas y mesos, y qui abona els perjudicis als que puguin després resultar innocents?

La premsa local diaria, es pod dir que no n'ha encertat ni una de todas las noticias donadas am motius del successos de diumenge.

Digué qu'els presos eran à Montjuic, y resultà gottia; digué que las donas no pogueren entrar al meeting per massa pie, y fou butllofa.

Lo que succehi am las donas, es que la policia tenia ordre de no deixarlas entrar, cosa comprobada pel director d'aquet periòdic, qu'és dirigi à un inspector sollicitant qu'és deixés entrar à D. Angels López de Ayala, lo qui contestà que no podia ser de cap manera per haverse donat ordre de que no es permetés l'entrada al bell sexe.

Y are preguntem nosaltros: tractantse d'una reunió pública, quina llei autorisava aquesta distinció entre homes y donas? ¿No fou, doncs, aquet un principi d'abus d'autoritat?

Y suposant que à consequència d'aquesta mida prohibitiva arbitraria s'hagués produhit alguna agitació qu'hagués pogut influir més ó menos en la condensació del conflicte, ¿no cabia à las autoritats prohibidoras una gran part de responsabilitat moral quan menos?

Quan dihem qu'ens agradaría molt qu'és pogués posar ben pel clar y per net lo succehit diumenge, per algo ho dihem!

Si alguns il·lustrats poguessin obrir els ulls, lo passat el derrer diumenge tindria de ferlos veu-

re una vegada més la rahó que informa el nostre modo de procedir prudent tant com energic en totes les qüestions.

Dissonància era un dia d'aquells en que si els carlins a baguissin presentat provocadors é intolerants en el meeting estudiantil, era hora d'escarmentari-los, no tolerants sas provocacions y responen a sas intemperancias d'un modo digno, tant com no venint ó callantse si *si plau per fora* els pocs que foren al meeting convenia qu'el més perfecte ordre y la més bona armonia regnés en l'acte y després d'ell, no convenint més que als absolutistas ó a qui en aquells disturbis busqués *gangas*, lo que va passar diumenge.

Noaltros fem aquí constar la nostra més ferma censura contra els autors d'aquells deplorables successos, fossin qui fossin y es dignin com vulguin, estant tant sols segurs de que cap anarquista de seny podia patrocinarlo.

Lo que verdaderament falta saber, és qui fou qu'en realitat en tingué la culpa.

Els presos pels aconteixements de diumenge són al quartel dels Docks del camí del Cementiri vell els entregats a la autoritat militar y a la presó el que està en poder del jutjat d'instrucció.

Els quins nosaltros havem vist als quartels dels Docks estan bastants tranquils, sobre tot el matrimoni Gurri-Claramunt, que com res han fet, diuen, res tenen de temer.

No obstant, no hi ha que fiarse del tot. Es donan uns casos en materias de justícia...

Pensant, sens dupte, qu'els carlins poguessin anar al Calvo-Vico a moure esbalot diumenge, un comerciant va posar parada de bastons a la porta.

Abans es deya que la política no tenia entranyes.

Y jo creg qu'el que menos en té són las ganans de fer negoci.

Com ho probava l'espavilat negociant que venia arguments pera convence als carlins.

De *El Cronista* del dilluns copio el següent telegrama, que publica amb l'epigrafe de *Lo que se dice*:

Madrid, 6 a las 12'45 tarde.

Los sucesos ocurridos ayer en esta capital, han producido aquí gran sensación, culpando en primer término a la policía.

A la cosa no cal ferhi comentaris. Però precisa confessar qu'aquesta vegada a Madrid han tingut un nas molt llarg.

El dia 5 del próxim mes de Mars, es faran per tota Espanya las elecciones de diputats, y quedarà demostrat una vegada més, qu'el cos electoral es sempre del qui governa, tant si es vert com madó, y tant si es diu Pau com Pere ó Berenguer a el qui fa las elecciones.

Amb això, preparemnos pera veure una altra comedia de soberania nacional, posada en escena em tot l'aparato que requereix son interminat argument.

Estem en ple Carnaval, y molta gent es tapa la cara pera fer veure lo que no són.

L'hemina que la grraan batalla de las aforas del Calvo-Vico no haguessin esperat donaria vuyt dies més tant els heroes d'ella!

Y hauré las recompensas pel dia d'anario a enterrar.

Aixís tot hauria resultat en caràcter.

Y a'hauria pogut donar algun esbronch a la premsa diaria local avansada, que s'el té ben merescut.

En el número darrer ens ocupavam de la honra am que foren despatzats pes la justicia els carlins escandalosos del meeting del Circo Equestre, y deyam qu'aixís com aquestos amb un hora s'els passà del govern civil al jutjat, y s'els prengué declaració y s'els posà en llibertat bolx llana, si es tractés d'obrers, de lliurepensadors ó de política avansada, de tot això en tindrien per dies.

Doncs bé: havem sigut profetas amb oportunitat. En Gurri y sa muller foren detinguts el diumenge a las dues, y a la una del dimocres anomen no s'els havia pres cap declaració, am tot y estar a mans del tribunal militar, que tot ho ha tant despres.

Y no ens toca més que repetir lo que ja deyam:

—¡Viva la igualtat devant la llei!

Visitant al quartel dels Docks als nostros amigs y companys Gurri y Claramunt, havem fet coneixensa amb un altre pres politic, don Anton R. Sánchez Oseti, ex-capità y director del periòdic d'Algeciras *La Unión Republicana*, qu'es troba allí fa tres mesos sense saber per qué, y gracias encare que no l'han remés a Filipinas, d'ahont li diuen qu'l reclamen, puig ja era dalt del barco que tenia que durli, y tot a conseqüencia, segons ell creu, d'una venjança dels clericals del punt ahont publica son periòdic, per haver en primer terme fomentat els actes civils sense ceremonias religiosas.

¡Per tot arreu s'ha de patir si es professan idees adelantadas!

El fiscal de l'Audiencia de Madrid ha calificat ja la célebre causa dels petardos del Congrés, demanant nou anys de presió per cada un dels infelissos Debats y Ferreira, y altres nou anys pel delegat de policia Felip Muñoz, é interessant el sobresseimment libre per tots els demés processats que denuncià el citat esquitx d'autoritat.

A veure si s'escaparà de las unglas de la justicia aquesta vegada, aquet polisson que, pera contraure mèrits, embarcava a pobrets infelissos.

Bé li estarà que, en llog del ascens ó recompensa que buscava pel *serrey especial* del descubrimient, es trobi amb el traje de presidari.

Si s'escarmentés més sovint a aquesta mena de polissons, a bon segur que no succehirian tantas estranyesas en materia de motins, estragos, conspiracions y altres trifulcas preparadas buscant ascensos y recompensas.

Avuy divendres tindrà llog al Vendrell una vetllada de propaganda a favor de la classe obrera, prenenthi part alguns companys de Barcelona, entre ells el director d'aquet periòdic J. Llunas.

Demà dissapte a Sant Martí, barriada del Poble Nou, carrer del Cementiri, n.º 205, també es donarà un altra vetllada de propaganda, prenenthi part els meteixos individus qu'al Vendrell.

El próxim diumenge celebrarà reunió general la societat laica *Gutenberg*, en son local del carrer del Consell de Cent.

Els agricultors de Sallent, de Masquefa, del Panadés, y de Manlleu y Roda, s'ens han dirigit a nosaltros sollicitant comunicació pera posarse d'acort y celebrar una conferencia.

A tal objecte, sollicitant direccions, y com no en tenim gayres, fem públicas las úniques que tenim pera que tots els demés pagesos organitzats en seccions de resistencia, ja siguin rabassayers ó jornalers, procurin entendres prompte y bé pera la defensa de vos interessos.

Las direccions que actualment tenim són: Jaime Fosalva, Masquefa.—Josep López Montenegro, Sallent.—Josep Castellás, carrer de la Era Nova, 18, Manlleu.

Els aconteixements dels dos darrers diumenges amb els meetings estudiantils ens han fet ocupar molt espay del nostre periòdic destinat a aquestos fets, per lo qual ens ha sigut del tot impossible donar sortida a cartas y noticias qu'esperan torn en cartera.

La semana entrant procurarem quedar bé am tothom.

Diumenge passat, cap allà a la esquerra de l'ensanxe y n.º 185 del carrer de la Diputació, a las 9 del mati, es feya un enterro am molts capellans, y observat per un amic nostre, notà amb estranyesa que molts vehins demostraven alegría y alguns deyam entre ells:

—¡Ja s'emportan el porc! ¡Ja s'emportan el porc!

Volgué enterarse el nostre amic d'aquest tant estranya exclamació tractantse d'un difunt, y resultà qu'es tractava d'un *fulló* dels que sempre són a la iglesia y es pegan cops de puny al pit, però qu'en veyent una nena, encara que no més fos de deu ó dotze anys, ja es ficava la mà en certa butzaca de las calsas y es treya un mostruari que ben bé qu'es merceixa que un gitano li hagués retallat a fi de que no l'hagués ensenyat may més.

Y com aquestas ensenyansas del *fulló* las sabian quasi totes las donas, per això s'exclamava am tant poc sentiment a l'hora del enterro de l'autor de tals exemples.

¡Y pensar que gent d'aquesta es la qu'acusava d'imorals als lliure pensadors!

El dilluns de la semana passada atravessavan dos carreters el poble d'Ordal am els carros carregats, quan un d'ells va tindre la desgracia d'encallarse de tal modo, que no sabia pas com fersho pera sortirne.

En aquets casos és natural y fins tradicional en carreters, deixarne anar algun de ben recargolat, que seixat per l'animal am l'energia am qu'es pronuncia y acompanyat d'alguna argumentació de vara com necessitan els carcas de Barcelona, de vegadas fa miracles, y sempre pod més que qualsevulga oració.

Doncs estant en aquesta ingrata feyna, passà el negre d'Ordal, y al sentir un efecte nominal de colic contra cosas qu'ell té per sagradas, va insultar de mala manera als carreters, dientlos pocas vergonyas, indecents, etc., etc.

Els carreters, que prou empitats estavan, van contestarli que l'indecent era el qui veyent al próxim en un treball fort, en llog d'ajudar-lo encare l'insultava, com feya ell, que més els convenceria agafantse a la roda que no pas queixantse dels renechs.

El negre digué que no podia consentir qu'es blasfemes del pare seu y del pare de tots, a lo qual contestà el carreter rientse del pare de tots y dihent qu'aquet no era pas el seu.

Llavors vingueren els pets de l'home negre, qu'envià a buscar a l'arcalde pera que castigues als carreters, qu'am tot això seguian encallats. Arribà l'arcalde, es rigué de las pretencions del negre, ajudaren un quants vehins als carreters, y el carro pogué fer després la seva via.

¿Qui practica aquí més bé la caritat, el negre, l'arcalde ó els vehins que ajudaren als carreters?

Es sollicita una resposta del més estúpit escandalós del meeting del Circo Equestre.

LOGOGRIFO NUMERIC	
1 3 3 5 6 7 8	Nom d'home
4 8 2 4 5 8	Nom de dona
7 1 1 6 3	de "
4 8 6 1 4	de "
4 5 7 3	de "
1 2 3	de "
4 1	de "
1	Nota musical
	Vocal

GUILLEM TORRES

TRENCA-CLOSCAS

D. BENET SALA Y IARA

Formar amb aquestas llettras el titol d'un drama catalá.

FRANCISCO CORRELLA Y V.

GEROGLIFIC

DURO BAL

CÓLERA VEROLA

DK

C. BARBERA Y CAROIG

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO 5988

Anagrama: GRASA, GERSAL.
Trenca clocas: Lo secret del sabís.
Gerooglific: Per aissas las donas.

Imprempta de L'Asoc. Ronda Universitat, 4, Barcelona